

Tisková zpráva
Lucemburk 20. září 2021

EU nedělá dost pro podporu udržitelných investic

Přechod na hospodářství s nulovými emisemi bude vyžadovat značné soukromé i veřejné investice. EU však nevyvíjí dostatečné úsilí k tomu, aby do udržitelných činností směřovaly finanční prostředky. K tomuto závěru dospěl Evropský účetní dvůr (EÚD) ve zvláštní zprávě, v níž se vyzývá k důslednějším opatřením Unie. Komise se správně zaměřila na zvýšení transparentnosti na trhu, ale auditoři kritizují skutečnost, že neexistují dostatečná doprovodná opatření, která by umožnila řešit otázku environmentálních a sociálních nákladů neudržitelných hospodářských činností. Ve zprávě se uvádí, že by Komise měla uplatňovat jednotná kritéria pro určování udržitelnosti investic z rozpočtu EU a lépe se zaměřovat na vytváření příležitostí pro udržitelné investice.

„Kroky EU v oblasti udržitelného financování nebudou plně účinné, dokud zároveň nebudou přijata dodatečná opatření, jež finančně zohlední environmentální a sociální náklady neudržitelných činností,“ uvedla členka Evropského účetního dvora odpovědná za zprávu Eva Lindströmová. *„Neudržitelné podnikání je pořád příliš ziskové. Komise udělala mnoho, aby tuto neudržitelnost zviditelnila, ale tento základní problém je stále třeba vyřešit.“*

Hlavními dvěma otázkami v této oblasti je to, že trh finančně nezohledňuje negativní environmentální a sociální dopady neudržitelných činností a že obecně není dostatek transparentnosti v tom, co je udržitelné. Akční plán Komise pro udržitelné financování z roku 2018 podle auditorů řešil tyto otázky jen částečně. Mnohá opatření byla provedena se zpožděním, a aby fungovala, je třeba podniknout další kroky. Auditoři jednak upozorňují, že je třeba tento akční plán plně realizovat, a jednak zdůrazňují, že je důležité dokončit jednotný klasifikační systém pro udržitelné činnosti (tzv. taxonomii EU), vycházející z vědeckých kritérií. Doporučují rovněž dodatečná opatření, aby stanovování cen emisí skleníkových plynů lépe odráželo jejich environmentální náklady.

Zpráva také upozorňuje na důležitou roli, kterou v oblasti udržitelného financování hraje Evropská investiční banka (EIB). Co se týče finanční podpory EU spravované EIB, auditoři zjistili, že podpora poskytovaná z Evropského fondu pro strategické investice (EFSI) nebyla zaměřena na oblasti, kde

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

je udržitelné financování nejvíce potřeba, a to zejména ve střední a východní Evropě. Kromě toho byla jen malá část této podpory vynaložena na změnu klimatu. K dosažení změny auditoři Komise doporučují, aby ve spolupráci s členskými státy vytvořila seznam udržitelných projektů.

Auditoři také zjistili, že se rozpočet EU plně neřídí osvědčenými postupy udržitelného financování a že neuplatňuje vědecky podložená kritéria, která by napomohla předcházet významnému poškození životního prostředí. Pouze u programu InvestEU se investice posuzují podle sociálních a environmentálních norem srovnatelných s těmi, které používá EIB. Vytváří to riziko, že pro stanovení environmentální a sociální udržitelnosti stejných činností financovaných různými programy EU (včetně fondu EU na podporu oživení) mohou být používána nedostatečně přísná nebo nejednotná kritéria. Rovněž mnohá z kritérií, podle nichž se sleduje příspěvek rozpočtu EU k plnění cílů v oblasti klimatu, nejsou tak přísná a vědecky podložená jako kritéria vypracovaná pro taxonomii EU. Auditoři proto doporučují uplatňovat zásadu „významně nepoškozovat“ a kritéria taxonomie EU důsledně v celém rozpočtu EU.

Tato zpráva bude sloužit jako podklad pro provádění strategie pro financování přechodu k udržitelnému hospodářství z roku 2021, kterou Komise zveřejnila na začátku letošního června.

Základní informace

Mnoho hospodářských činností v EU stále produkuje vysoké emise uhlíku. Podle Komise si dosažení cíle snížit emise skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 jen v energetice vyžádá dodatečné roční investice ve výši přibližně 350 miliard EUR. Odborníci odhadují, že k docílení nulových čistých emisí do roku 2050 v EU by v období 2021–2050 byly potřeba celkové roční kapitálové výdaje v přibližné výši 1 bilionu EUR ročně. Z této částky by v rámci finanční podpory EU mohlo být v období 2021–2027 poskytnuto ročně přes 200 miliard EUR. Dokládá to, jak velký je objem chybějících investic, a také skutečnost, že pro dosažení uvedených cílů nebudou stačit jen veřejné finanční prostředky. V rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027 plánuje EU podporovat veřejné a soukromé investice a vyčlenit alespoň 30 % rozpočtu EU na opatření v oblasti klimatu. Členské státy pak budou muset navíc přidělit na podporu opatření v oblasti klimatu alespoň 37 % prostředků, které obdrží v rámci Nástroje pro oživení a odolnost („fondu EU na podporu oživení“). Program InvestEU, který nahradí EFSI, je novým investičním podpůrným mechanismem EIB zřízeným s cílem mobilizovat soukromé investice do projektů, které mají pro EU strategický význam. Pravidla programu InvestEU pro podávání zpráv v současné době nevyžadují uvádět skutečné výsledky projektů souvisejících s příslušnými finančními operacemi v oblasti klimatu a životního prostředí ani zveřejňovat částky poskytnuté z programu InvestEU, které se sledují v souladu s kritérii taxonomie EU.

Zvláštní zpráva č. 22/2021: „*Udržitelné financování: jsou zapotřebí důslednější opatření EU, aby se finanční prostředky přesměrovaly k udržitelným investicím*“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu).

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502